RETTENS DOM (Første Afdeling)
24. september 1998 *

I sag T-112/95,

Peter Dethlefs og 38 andre, landbrugere med bopæl i Tyskland, ved advokaterne Bernd Meisterernst, Mechtild Düsing, Dietrich Manstetten, Frank Schulze og Winfried Haneklaus, Münster, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokaterne Dupong og Dupong, 4-6, rue de la Boucherie,

sagsøgere,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved juridisk konsulent Arthur Brautigam, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos generaldirektør Alessandro Morbilli, Den Europæiske Investeringsbanks Direktorat for Juridiske Anliggender, 100, boulevard Konrad Adenauer,

og

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Dierk Booß, som befuldmægtiget, bistået af advokaterne Hans-Jürgen Rabe og Georg M. Berrisch, Hamburg og Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgte,

* Processprog: tysk.

hvori der på grundlag af EF-traktatens artikel 178 og artikel 215, stk. 2, er nedlagt påstand om, at de sagsøgte tilpligtes at betale renter på 8% p.a. af det erstatningsbeløb, der er betalt til sagsøgerne i medfør af Rådets forordning (EØF) nr. 2187/93 af 22. juli 1993 om tilbud om erstatning til visse producenter af mælk og mejeriprodukter, som midlertidigt har været forhindret i at udøve deres virksomhed (EFT L 196, s. 6), samt morarenter af de således beregnede beløb,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Første Afdeling)

sammensat af præsidenten, B. Vesterdorf, og dommerne R. M. Moura Ramos og P. Mengozzi,

justitssekretær: fuldmægtig J. Palacio González, senere ekspeditionssekretær B. Pastor,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 14. januar 1998 og den 2. april 1998,

afsagt følgende

Dom

Retlig baggrund

1 Ved dom af 19. maj 1992 i de forenede sager C-104/89 og C-37/90, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen (Sml. I, s. 3061, herefter »Mulder-dommen«),

fastslog Domstolen, at Fællesskabet var ansvarligt for de tab, der var forvoldt visse mælkeproducenter, som havde været forhindret i at markedsføre mælk som følge af anvendelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 13, herefter »forordning nr. 857/84«), fordi de havde påtaget sig nogle forpligtelser inden for rammerne af Rådets forordning (EØF) nr. 1078/77 af 17. maj 1977 om indførelse af en præmieordning for ikke-markedsføring af mælk og mejeriprodukter og for omstilling af malkekvægsbesætninger (EFT L 131, s. 1, herefter »forordning nr. 1078/77«).

2 På baggrund af det store antal producenter, der var berørt af Mulder-dommen, og med henblik på at give denne dom fuld virkning vedtog Rådet forordning (EØF) nr. 2187/93 af 22. juli 1993 om tilbud om erstatning til visse producenter af mælk og mejeriprodukter, som midlertidigt har været forhindret i at udøve deres virksomhed (EFT L 196, s. 6, herefter »forordning nr. 2187/93«). Forordningen hjemler et tilbud om en fast erstatning til de producenter, der under visse betingelser har lidt tab som følge af anvendelsen af de i Mulder-dommen omhandlede regler.

3 Den omhandlede forordning bestemmer bl.a., at de nationale myndigheder på Rådets og Kommissionens vegne og for disses regning skal fremsætte et tilbud om erstatning til producenterne. Ifølge forordningens artikel 14, stk. 4, sker accept af tilbuddet ved, at kvitteringen i behørigt godkendt og underskreven stand returneres til myndigheden inden for en frist på to måneder fra modtagelsen af tilbuddet, og accepten indebærer et afkald på enhver form for yderligere krav mod fællesskabsinstitutionerne for det tab, der er omhandlet i artikel 1. Hvis tilbuddet ikke accepteres inden for fristen på to måneder, medfører dette, at det ikke længere er bindende for de berørte fællesskabsinstitutioner (artikel 14, stk. 3).

4 Forordningens artikel 12 bestemmer, at erstatningsbeløbet forhøjes med morarenter på 8% årligt, indtil det øjeblik, hvor erstatningen udbetales.

5 En model for den i artikel 14 omhandlede kvittering for fuld og endelig afgørelse er vedtaget ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 2648/93 af 28. september 1993 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2187/93 om tilbud om erstatning til visse producenter af mælk og mejeriprodukter, som midlertidigt har været forhindret i at udøve deres virksomhed (EFT L 243, s. 1, herefter »forordning nr. 2648/93«).

6 Kvitteringen er formuleret således:

»Undertegnede [...] erklærer herved, at det [...] fastsatte tilbud om et erstatningsbeløb [...] accepteres som fuld imødekommelse af ethvert krav mod EF-institutionerne vedrørende den skade, jeg har lidt som følge af min deltagelse i ordningen for ikke-markedsføring/omstilling, der blev indført ved Rådets forordning (EØF) nr. 1078/77. [... Jeg giver] udtrykkeligt afkald på enhver nuværende eller kommende klage eller retssag om dette mellemværende, såvel for eget vedkommende som for eventuelle overtageres og andre berettigedes vedkommende.«

Sagens faktiske omstændigheder

7 Sagsøgerne er mælkeproducenter i Tyskland, der har påtaget sig forpligtelser i henhold til forordning nr. 1078/77, og som har været forhindret i at genoptage markedsføringen af mælk som følge af anvendelsen af forordning nr. 857/84.

8 Ved stævninger indleveret til Domstolens Justitskontor mellem den 30. marts og den 12. december 1990 anlagde de erstatningssøgsmål mod Rådet og Kommissionen. Ved Domstolens kendelse af 27. september 1993 blev sagerne henvist til Retten efter udvidelsen af dennes kompetence i medfør af Rådets afgørelse 93/350/Euratom, EKSF, EØF af 8. juni 1993 om ændring af afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 144, s. 21).

9 Efter at forordning nr. 2187/93 var trådt i kraft, modtog sagsøgerne tilbud om erstatning fra de kompetente nationale myndigheder mellem den 22. november 1993 og den 6. februar 1994.

10 Det i tilbuddene foreslåede erstatningsbeløb omfattede renter på 8% p.a. for perioden fra den 19. maj 1992, som er datoen for Mulder-dommen, til den 30. september 1993, idet det blev understreget, at der ville blive tillagt renter efter samme sats fra den 1. oktober 1993, indtil erstatningen blev betalt. Alle sagsøgerne accepterede tilbuddet inden for den fastsatte frist.

11 Efter at have underskrevet de kvitteringer, der fulgte med tilbuddene, og som var formuleret i overensstemmelse med den tyske udgave af forordning nr. 2648/93, hævede sagsøgerne sagerne ved processkrifter indleveret den 20. april 1994 og, for så vidt angår sagsøgeren i sag T-62/93, Paul Gövert, den 9. maj 1994. I disse processkrifter blev der fremsat begæring om, at det blev pålagt de sagsøgte at betale sagsomkostningerne i medfør af procesreglementets artikel 87, stk. 5.

12 Kommissionen fandt, at det var i strid med den i artikel 14, stk. 4, i forordning nr. 2187/93 omhandlede forpligtelse til at give afkald på enhver form for yderligere krav at fremsætte en begæring om betaling af sagsomkostninger på grundlag af procesreglementets artikel 87, stk. 5, første afsnit, andet punktum, og den gav derfor de tyske myndigheder instruks om ikke at udbetale nogen erstatning.

13 Tre af sagsøgerne i nærværende sag, Günter Backhaus, Uwe Lorentz og Manfred Mittwede, som henholdsvis havde anlagt sagerne T-66/93, T-115/93 og T-69/93, frafaldt derpå deres begæringer om betaling af sagsomkostninger den 14. og 15. juni 1994. Deres erstatninger blev udbetalt i løbet af juli 1994.

14 Kommissionen havde i mellemtiden besluttet som forudsætning for udbetalingen af erstatningerne alene at kræve, at erstatningssagerne blev hævet, og ikke længere, at begæringerne om betaling af sagsomkostninger blev frafaldet.

15 Den 27. juli 1994 meddelte de tyske myndigheder sagsøgerne, at Kommissionen som betingelse for udbetaling af erstatningen ikke længere krævede, at begæringen om betaling af sagsomkostninger blev frafaldet, men kun, at sagen blev hævet.

16 Den 2. august 1994 meddelte sagsøgerne de tyske myndigheder, at de havde hævet sagerne. I forlængelse af denne korrespondance blev erstatningerne udbetalt.

17 På grundlag af artikel 12 i forordning nr. 2187/93 omfattede erstatningerne renter dels for perioden fra den 19. maj 1992, som er datoen for Mulder-dommen, til udløbet af den acceptfrist, der var blevet fastsat for hver enkelt af sagsøgerne, dels for perioden fra den 4. august 1994 eller, for så vidt angår sagsøgerne Backhaus, Lorentz og Mittwede, den 29. juni 1994 til datoen for udbetalingen af de enkelte erstatninger, idet datoerne den 29. juni og den 4. august 1994 er de datoer, hvor de nationale myndigheder blev underrettet om, at sagerne var blevet hævet.

18 Ved skrivelse af 13. januar 1995 fremsatte sagsøgerne over for Kommissionen krav om betaling af renter for den periode, der ikke var dækket af den erstatning, de havde fået udbetalt. Ved skrivelse af 6. marts 1995 afviste Kommissionen dette krav.

Retsforhandlinger og parternes påstande

19 Stævningen er indleveret til Rettens Justitskontor den 8. maj 1995.

20 Ved processkrift indleveret den 21. juni 1995 har Rådet påstået sagen afvist under anbringende af, at det ikke kan være ansvarligt for det påståede tab. Den 16. oktober 1995 har sagsøgerne indleveret deres bemærkninger til denne formalitetsindsigelse.

21 Ved kendelse af 13. maj 1996 har Retten henskudt dette formalitetsspørgsmål til afgørelse i forbindelse med sagens realitet.

22 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse. Parterne er dog blevet opfordret til at fremlægge visse dokumenter for Retten.

23 Parterne har afgivet indlæg under den mundtlige forhandling, som fandt sted den 14. januar 1998.

24 Som følge af et af afdelingens medlemmers forfald har Rettens præsident i medfør af procesreglementets artikel 32, stk. 3, udpeget en anden dommer, for at afdelingen kan blive beslutningsdygtig.

25 På baggrund af procesreglementets artikel 33, stk. 2, har Retten (Første Afdeling) i sin nye sammensætning ved kendelse af 13. marts 1998 truffet bestemmelse om genåbning af den mundtlige forhandling i overensstemmelse med procesreglementets artikel 62. Parterne gav ikke møde under det nye retsmøde den 2. april 1998.

26 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— De sagsøgte institutioner tilpligtes in solidum at betale renter på 8% p.a. af de erstatningsbeløb, der er betalt til sagsøgerne i medfør af forordning nr. 2187/93, for perioden fra udløbet af den frist på to måneder, der er fastsat i forordningens artikel 14, til den 29. juni 1994 for så vidt angår sagsøgerne Backhaus, Lorenz og Mittwede og til den 3. august 1994 for alle de øvrige sagsøgeres vedkommende, samt renter på 8% af de således beregnede beløb fra domsafsigelsen.

— De sagsøgte tilpligtes at betale sagens omkostninger in solidum.

27 Rådet har nedlagt følgende påstande:

— Sagen afvises, for så vidt som den er anlagt mod Rådet; subsidiært: frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

28 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

Parternes argumenter

29 Rådet har gjort gældende, at det ikke har nogen kompetence i forhold til de nationale myndigheder, der skal anvende fællesskabsretten. Det tab, sagsøgerne hævder at have lidt som følge af de nationale myndigheders anvendelse af forordning nr. 2187/93, må nødvendigvis tilskrives disse myndigheder, såfremt de handlede på eget initiativ og på eget ansvar, eller Kommissionen, såfremt denne gav den nationale forvaltning ulovlige instrukser.

30 Under disse omstændigheder kan Rådet i overensstemmelse med retspraksis ikke repræsentere Fællesskabet for Retten, da det ikke har forvoldt det påståede tab (Domstolens dom af 13.11.1973, forenede sager 63/72 — 69/72, Werhahn m.fl. mod Rådet, Sml. s. 1229).

31 Sagsøgerne har gjort gældende, at formalitetsindsigelsen ikke bør tages til følge. Sagen angår en del af den erstatning, de har krav på i medfør af forordning nr. 2187/93, som er udstedt af Rådet. Desuden blev erstatningstilbuddene til sagsøgerne fremsat på Rådets og Kommissionens vegne og for disses regning, og i al korrespondance med sagsøgerne handlede de tyske myndigheder som repræsentant for disse institutioner. Rådet kan ikke hævde, at det har været uvidende herom, og sagen mod Rådet bør derfor antages til realitetsbehandling.

Rettens bemærkninger

32 Tvisten mellem parterne angår nærmere spørgsmålet om, hvorvidt underskrivelsen af kvitteringen, som er en betingelse for udbetalingen af erstatningen for de i forordningens artikel 1 nævnte tab, i sig selv medfører, at der skal betales renter, eller om dette også forudsætter, at verserende sager bliver hævet. Sagen drejer sig således om fortolkningen af forordning nr. 2187/93 og om dennes retsvirkninger.

33 Forordningen er udstedt af Rådet. Som det fremgår af den anden og den fjerde betragtning til forordningen, er formålet med denne med henblik på opfyldelse af Mulder-dommen at yde erstatning til de producenter, der havde lidt tab som følge af, at de var forhindret i at producere mælk efter at have påtaget sig en forpligtelse i medfør af forordning nr. 1078/77. Da Kommissionen og Rådet ved den nævnte dom blev dømt til at betale erstatning til de omhandlede producenter, drejer søgsmålet sig således om fortolkningen af en retsakt, som sigtede mod at give en dom, hvorved der blev fastslået en pligt til at betale erstatning for tab, der også var forvoldt af Rådet, fuld virkning.

34 Argumentet om en påstået fejl fra de nationale myndigheders side savner ethvert grundlag. Det fremgår af forordning nr. 2187/93, at myndighederne handler på Rådets og Kommissionens vegne og for disses regning, og at de alene har administrative opgaver i forbindelse med modtagelse og kontrol af kravene og fremsættelse af tilbuddet. Sagsøgerne har ikke påberåbt sig fejl fra myndighedernes side. De rejser derimod direkte spørgsmål om fortolkningen af omfanget af de sagsøgtes forpligtelser i henhold til forordning nr. 2187/93. Det forhold, at Rådet i medfør af den kompetencefordeling, der følger af forordningen, ikke deltog i formuleringen af det tilbud, hvorved disse forpligtelser blev konkretiseret, medfører ikke, at det kan påstå et søgsmål afvist, som drejer sig om fortolkningen og konsekvenserne af en forordning, der er udstedt af Rådet og pålægger dette forpligtelser, som det hævdes at have tilsidesat.

35 Under disse omstændigheder kan Rådets formalitetsindsigelse ikke tages til følge.

Realiteten

Parternes argumenter

36 Sagsøgerne har som deres eneste anbringende gjort gældende, at der foreligger en tilsidesættelse af artikel 12 i forordning nr. 2187/93. Anbringendet kan opdeles i to led.

Anbringendets første led om, at et krav på betaling af de omtvistede renter følger direkte af artikel 12 i forordning nr. 2187/93.

37 Sagsøgerne har anført, at artikel 12 i forordning nr. 2187/93 bestemmer, at erstatningsbeløbet forhøjes med renter på 8% fra den 19. maj 1992, indtil betaling sker, alene på den betingelse, at tilbuddet accepteres inden for den fastsatte frist.

38 De tilbud, der blev givet sagsøgerne, nævner heller ikke betingelsen om, at sagen skulle hæves, som således først blev stillet af Kommissionen efter fremsendelsen af tilbuddene. Sagsøgerne blev først den 27. juli 1994 underrettet om, at det var nødvendigt at hæve sagen.

39 Sagsøgerne er af den opfattelse, at underskrivelsen af kvitteringen medfører et afkald på ethvert materielt krav mod Fællesskabet. Ophævelsen af sagen har kun formelle konsekvenser. Det følger i øvrigt af procesreglementets artikel 98, at Kommissionen ved at indlevere de enkelte sagsøgeres afkald til Rettens Justitskontor kunne have fået sagerne slettet af registret.

40 Sagsøgerne har anerkendt, at accepten af tilbuddet medførte, at de anlagte sagers genstand faldt bort. De forpligtede sig imidlertid ikke med deres accept til straks at hæve sagerne eller til at give afkald på krav om betaling af sagsomkostninger.

41 Under alle omstændigheder blev Kommissionen bekendt med datoen for ophævelsen af sagerne, da Rettens Justitskontor opfordrede den til at fremsætte sine bemærkninger hertil, hvilket Kommissionen gjorde den 9. juni 1994. Valget af den 4. august som dato for genoptagelsen af renteberegningen er derfor vilkårligt, idet sagsøgerne på denne dato blot underrettede de nationale myndigheder om, at de havde hævet sagerne. Forordning nr. 2187/93 foreskriver i øvrigt ikke, at disse myndigheder skal underrettes.

42 Selv hvis Kommissionens opfattelse var korrekt, ville de afgørende datoer være datoerne for ophævelserne af sagerne, som er ubetingede, uigenkaldelige og uanfægtelige dispositioner, og hvoraf den sidste blev foretaget den 9. maj 1994.

43 I modsætning til det af Kommissionen anførte kan det ikke på baggrund af den omstændighed, at der er tale om morarenter, konkluderes, at der ikke forelå mora, så længe sagsøgerne ikke havde hævet sagerne. Det fremgår af fast retspraksis (Mulder-dommen, præmis 35), at renter er morarenter, når erstatningspligten er fastslået ved dom. I øvrigt er artikel 12 i forordning nr. 2187/93 baseret på denne dom, og dette er grunden til, at renterne blev beregnet fra den 19. maj 1992.

44 De sagsøgte har gjort gældende, at de bør frifindes, da sagsøgerne har givet afkald på deres krav, og da den påberåbte forsinkelse udelukkende må tilskrives sagsøgerne.

45 Det følger af artikel 14 i forordning nr. 2187/93, at sagsøgerne ved at acceptere tilbuddet om en fast erstatning gav et generelt, uigenkaldeligt afkald på ethvert senere krav, herunder et krav om betaling af renter. De kan således ikke gøre krav på noget beløb ud over de accepterede tilbud. De sagsøgte bør derfor frifindes.

46 De sagsøgte har endvidere henvist til, at der efter artikel 12 i forordning nr. 2187/93 skal betales morarenter. I det foreliggende tilfælde kræver sagsøgerne imidlertid renter for en forsinkelse, som de alene bærer ansvaret for.

47 Sagsøgerne burde nemlig, samtidig med at de gav afkald på at anlægge nogen form for søgsmål, have hævet de verserende erstatningssager. Opretholdelsen af disse søgsmål udgjorde en tilsidesættelse af den pligt til at hæve sagerne, som fulgte direkte af forordningens artikel 14. I modsætning til hvad sagsøgerne har gjort gældende, blev de således ikke først bekendt med kravet om ophævelse af sagerne ved de nationale myndigheders skrivelse af 27. juli 1994. På baggrund af denne tilsidesættelse var de tyske myndigheder berettigede til at nægte at udbetale erstatningsbeløbene, indtil de fik meddelelse om, at sagerne var hævet.

48 Ifølge Kommissionen var afvisningen af at udbetale erstatningerne ikke forbundet med de af sagsøgerne fremsatte begæringer om betaling af sagsomkostninger. I juli 1994 afstod Kommissionen fra at gøre udbetalingen betinget af, at disse begæringer blev frafaldet. De sagsøgere, som ikke havde frafaldet deres begæringer med hensyn til sagsomkostningerne, fik renter ligesom alle de andre. For alle sagsøgernes vedkommende blev renteberegningen genoptaget fra datoen for underretningen om, at sagerne var hævet. Ingen af sagsøgerne led således tab som følge af, at Kommissionen i første omgang havde krævet, at der blev givet afkald på sagsomkostningerne.

49 Under alle omstændigheder har flere af sagsøgerne efter Kommissionens opfattelse beregnet de renter, de kræver betalt, forkert.

Anbringendets andet led om, at renterne kan kræves betalt med hjemmel i en kontrakt

50 Sagsøgerne har anført, at de krav, de gør gældende, indgår i de tilbud om erstatning, de modtog. Det afkald på ethvert krav, der nævnes i de af sagsøgerne underskrevne kvitteringer, vedrørte kun krav, som ikke var omfattet af den forligsmæssige afgørelse. De krav, der gøres gældende, følger imidlertid af denne.

51 I henhold til de accepterede tilbud om erstatning forhøjes erstatningsbeløbet med renter på 8% fra den 1. oktober 1993 til datoen for udbetalingen. Som følge af deres accept af tilbuddet har sagsøgerne således med hjemmel i denne kontrakt et krav på de omhandlede renter.

52 Sagsøgerne har accepteret de berigtigelser, Kommissionen har foretaget af renteberegningen i visse tilfælde.

53 De sagsøgte har anført, at eftersom søgsmålet er anlagt i medfør af traktatens artikel 178 og artikel 215, stk. 2, har Retten alene kompetence til at træffe afgørelse vedrørende Fællesskabets ansvar uden for kontraktforhold. Sagsøgernes argumentation om en påstået tilsidesættelse fra institutionernes side af den kontrakt, der kom i stand ved accepten af tilbuddet om den faste erstatning, må derfor forkastes. Det er under alle omstændigheder sagsøgerne, der har tilsidesat deres kontraktlige forpligtelse til at give afkald på ethvert krav.

Rettens bemærkninger

54 Indledningsvis bemærkes, at forordning nr. 2187/93 fastsætter vilkårene for erstatningstilbuddene — såsom dem, der blev givet sagsøgerne — og grundlaget for beregningen af de tilbudte beløb. Tilbuddene har således ikke nogen selvstændig karakter i forhold til forordningen, idet de er et direkte resultat heraf.

55 Et ansvar inden for kontraktforhold, som påberåbt af sagsøgerne under anbringendets andet led, forudsætter derfor også en fortolkning af de i forordningen fastsatte regler om erstatning til mælkeproducenterne. Da forordningen imidlertid fastlægger en erstatningsordning med henblik på at opfylde fællesskabsinstitutionernes forpligtelser som følge af Mulder-dommen, henhører anvendelsen af forordningen under området for Fællesskabets ansvar uden for kontraktforhold. Under disse omstændigheder bør anbringendets to led behandles under ét.

56 Anbringendet vedrører fastlæggelsen af de forpligtelser, der opstår for modtageren af et tilbud om erstatning i henhold til forordning nr. 2187/93 som følge af, at han accepterer tilbuddet og underskriver kvitteringen, som er udformet efter den ved forordning nr. 2648/93 fastsatte model, og navnlig spørgsmålet om en eventuel forpligtelse til at hæve verserende retssager.

57 Med henblik på fastlæggelsen af disse forpligtelsers omfang, skal der erindres om de af institutionerne forfulgte mål og de omstændigheder, der var baggrunden for vedtagelsen af forordning nr. 2187/93 (Domstolens dom af 17.11.1983, sag 292/82, Merck, Sml. s. 3781, præmis 12, og af 1.4.1993, sag C-136/91, Findling Wälzlager, Sml. I, s. 1793, præmis 11).

58 Det fremgår af betragtningerne til forordningen, at institutionerne, i erkendelse af at Mulder-dommen gav et meget stort antal producenter ret til erstatning, konstaterede, at det var umuligt for dem at tage hensyn til den enkelte producents individuelle situation. De besluttede derfor ved forordning at fastsætte et tilbud om erstatning, idet en accept af tilbuddet i medfør af forordningens artikel 14, stk. 4, indebar et afkald på enhver form for yderligere krav mod fællesskabsinstitutionerne (jf. Rettens dom af 16.4.1997, sag T-541/93, Connaughton m.fl. mod Rådet, Sml. II, s. 549, præmis 31).

59 Retten finder i modsætning til de sagsøgte, at afkaldet på enhver form for yderligere krav fra producenternes side ikke også kan omfatte de eventuelle konsekvenser af en tilsidesættelse af de forpligtelser, som forordningen pålægger institutionerne.

60 Som det allerede er fastslået af Retten, var forordning nr. 2187/93 ikke en bindende retsakt for producenterne, idet den gav dem et forligstilbud, som de frit kunne vælge, om de ville acceptere, og som ikke påvirkede deres ret til at anlægge erstatningssag i anledning af de lidte tab (dommen i sagen Connaughton m.fl. mod Rådet, a.st., præmis 35). Afkaldet på enhver form for yderligere krav var under disse omstændigheder den betingelse, som institutionerne krævede opfyldt, for at producenterne straks kunne få udbetalt en erstatning uden at skulle afvente en domstolsafgørelse.

61 Det er ubestridt, at et stort antal producenter, herunder sagsøgerne, allerede havde anlagt erstatningssager mod Rådet og Kommissionen, da forordning nr. 2187/93 blev udstedt.

62 Det fremgår således af bestemmelserne om erstatningstilbuddet, at de havde til formål at begrænse antallet af retssager på området.

63 Der skal tages hensyn hertil ved undersøgelsen af de forpligtelser, der for parterne følger af forordning nr. 2187/93 og af kvitteringens ordlyd.

64 Det fremgår af kvitteringens ordlyd, at de producenter, som accepterede tilbuddet men endnu ikke havde anlagt sag ved Fællesskabets retsinstanser, gav afkald på at anlægge erstatningssag.

65 For så vidt angår de producenter, som allerede havde anlagt sag på datoen for ikrafttrædelsen af forordning nr. 2187/93, kunne det nævnte formål kun opfyldes ved, at sagen blev hævet.

66 Dette bekræftes af selve kvitteringens ordlyd, hvorefter en accept af tilbuddet indebærer et udtrykkeligt afkald »på enhver nuværende [...] klage eller retssag om dette mellemværende«, idet anvendelsen af adjektivet »nuværende« indebærer, at verserende sager skal hæves.

67 Det følger heraf, at sagsøgernes accept af et tilbud om erstatning i medfør af forordning nr. 2187/93 ved underskrivelse af den pågældende kvittering indebar, at de forpligtede sig til at hæve de verserende sager, hvilket de i øvrigt ikke har bestridt.

68 De sagsøgte institutioner var således berettigede til at gøre udbetalingen af erstatningerne betinget af, at disse sager blev hævet.

69 Under disse omstændigheder var de berettigede til at suspendere betalingen af de i artikel 12 i forordning nr. 2187/93 fastsatte renter, så længe sagsøgerne ikke havde opfyldt deres forpligtelse til at hæve sagerne.

70 Det skal således afgøres, på hvilket tidspunkt sagsøgerne opfyldte denne forpligtelse. I modsætning til hvad Kommissionen gør gældende, blev forpligtelsen ikke opfyldt, da de tyske myndigheder blev underrettet om, at sagerne var hævet, dvs. den 4. august 1994 eller, for så vidt angår sagsøgerne Backhaus, Lorentz og Mittwede, den 29. juni 1994. Datoen for en ophævelse er nemlig datoen for indgivelsen til Rettens Justitskontor af det processkrift, hvorved sagen hæves, jf. procesreglementets artikel 99. Underretningen af de nationale myndigheder, som i øvrigt ikke er foreskrevet i forordning nr. 2187/93, spiller herved ingen rolle.

71 Rettens Justitskontor meddelte de sagsøgte, at sagsøgerne havde hævet sagerne, og de sagsøgte fremsatte deres bemærkninger hertil ved skrivelser af 6. og 9. juni 1994. De sagsøgte blev således ved denne lejlighed bekendt med, at betingelsen for betalingen af erstatningen var blevet opfyldt, og på hvilken dato dette var sket.

72 For de fleste sagsøgeres vedkommende blev betingelsen følgelig opfyldt den 20. april 1994, hvor de processkrifter, hvorved de hævede sagerne, blev registreret på Rettens Justitskontor. For så vidt angår sagsøgeren Gövert blev betingelsen opfyldt den 9. maj 1994 (jf. ovenfor, præmis 11).

73 Det følger af det således anførte, at sagsøgernes rentekrav delvis er berettigede. De sagsøgte skal betale renter af de betalte erstatningsbeløb på 8% p.a. for perioden fra den 20. april til den 3. august 1994, som er dagen før den dato, fra hvilken der allerede er betalt renter. For så vidt angår sagsøgerne Backhaus, Lorentz og Mittwede skal der betales renter fra den 20. april til den 28. juni 1994 (jf. ovenfor,

præmis 17). Hvad endelig angår sagsøgeren Gövert, som hævede sagen den 9. maj 1994 (jf. ovenfor, præmis 11), skal der betales renter fra den 9. maj til den 3. august 1994.

74 Sagsøgerne har endvidere nedlagt påstand om betaling af renter på 8% p.a. af de krævede beløb. Retten finder, at der bør betales morarenter på 6% p.a. af de beløb, der skal betales af de sagsøgte institutioner, fra datoen for afsigelsen af denne dom, hvorved bemærkes, at der herved er tale om den af de sagsøgte institutioner foreslåede sats.

Sagens omkostninger

75 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 3, kan Retten bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Da både sagsøgerne og de sagsøgte delvis har tabt sagen, bør denne bestemmelse finde anvendelse i det foreliggende tilfælde.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Første Afdeling)

1) Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber betaler til sagsøgerne Günter Backhaus, Uwe Lorentz og Manfred Mittwede for perioden fra den 20. april til den 28. juni 1994 renter på 8% p.a.

af de erstatningsbeløb, de har modtaget inden for rammerne af Rådets forordning (EØF) nr. 2187/93 af 22. juli 1993 om tilbud om erstatning til visse producenter af mælk og mejeriprodukter, som midlertidigt har været forhindret i at udøve deres virksomhed.

2) Rådet og Kommissionen betaler til sagsøgeren Paul Gövert for perioden fra den 9. maj til den 3. august 1994 renter på 8% p.a. af det erstatningsbeløb, han har modtaget inden for rammerne af samme forordning.

3) Rådet og Kommissionen betaler til alle de øvrige sagsøgere for perioden fra den 20. april til den 3. august 1994 renter på 8% p.a. af de erstatningsbeløb, de har modtaget inden for rammerne af den nævnte forordning.

4) Beløbene forrentes med 6% p.a. fra datoen for afsigelsen af denne dom.

5) Hver part bærer sine egne omkostninger.

Vesterdorf Moura Ramos Mengozzi

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 24. september 1998.

H. Jung B. Vesterdorf

Justitssekretær Præsident